

Uchwała Nr

Rady Gminy Łączna

z dnia

**w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej
i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023r. poz. 40 ze zm.) oraz art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024r. poz. 424) **Rada Gminy Łączna** uchwała, co następuje:

§ 1.

Ustala się „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Łączna.

§ 3.

Traci moc Uchwała Nr XXVII/150/2021 Rady Gminy Łączna z dnia 19 marca 2021r. w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

UZASADNIENIE

Art. 6 ust. 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej stanowi, że zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej realizowane są przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego.

Do zadań własnych Gminy należy:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

W związku z powyższym konieczne jest podjęcie uchwały w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

Załącznik do uchwały Nr ...
Rady Gminy Łączna
z dnia ...

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY
DOMOWEJ NA LATA 2024-2030**

**Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łącznej
Kamionki 60
26-140 Łączna**

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	2
1. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ.....	3
1.1. Definicja przemocy.....	3
1.2. Rodzaje przemocy.....	4
2. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU.....	6
3. UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU.....	7
3.1. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Łączna.....	8
3.2. Założenia nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.....	10
4. DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE ŁĄCZNA.....	11
5. ANALIZA SWOT.....	20
6. CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU.....	22
7. ADRESACI PROGRAMU.....	29
8. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU.....	30
9. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU.....	30
10. PODSUMOWANIE.....	31
Wykaz skrótów.....	32

WSTĘP

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. w art. 18, art. 47 i art. 48 wskazuje, że rodzina znajduje się pod ochroną i opieką RP oraz że państwo w swojej polityce społecznej i gospodarczej uwzględnia jej dobro. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka zgodnie z art. 16 ust. 3 stanowi: „*rodzina jest naturalną i podstawową komórką społeczeństwa i ma prawo do ochrony ze strony społeczeństwa i Państwa*”.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami oparte na miłości i zrozumieniu.

Niestety, współcześnie dość często mówi się o wielu problemach i kryzysach w rodzinach dotyczących różnych form jej dysfunkcji. Jeśli dysfunkcjonalność przekracza określone granice, zaczynają się poważne problemy emocjonalne, uzależnienia, współuzależnienia, zachowania autodestrukcyjne, zaburzenia osobowości oraz przemoc. Coraz głośniej mówi się również o przemocy wobec dzieci. Dzieci wychowujące się w rodzinach, gdzie występuje przemoc, narażone są dwa rodzaje niszczących doświadczeń. Pierwszy dotyczy dzieci, które są bezpośrednimi ofiarami przemocy, drugi: dzieci będące świadkami przemocy stosowanej przez np. ojca wobec matki. Na podwójne niebezpieczeństwo narażone są dzieci, które same doświadczają przemocy, a zarazem są jej świadkami.

Ważną grupą społeczną są również osoby starsze i niepełnosprawne wobec, których może być stosowana przemoc. To prawdopodobnie czubek góry lodowej – wiele tych przypadków nigdy nie wychodzi na światło dzienne, bo dzieje się w zaciszu domu, gdzie mieszka starsza osoba ze swoim opiekunem.

Zadaniem instytucji i organizacji publicznych jest ochrona osób przed przemocą, również krzywdzeniem ze strony osób bliskich.

Ustrojową zasadą jest także, szczególna pomoc ze strony władz publicznych dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej - art. 71 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej: „*Państwo w swojej polityce społecznej i gospodarczej uwzględnia dobro rodziny. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych*”.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030 zawiera charakterystykę zjawiska przemocy, wyjaśnia zasadność wprowadzenia Programu oraz obejmuje diagnozę w oparciu, o którą ma stanowić strategiczny plan działań przeciwdziałających zjawisku przemocy. Ma być również realizowany wielopoziomowo przez wszystkie instytucje i organizacje zobligowane do udzielania pomocy i wsparcia na rzecz zapobiegania zjawisku i zwalczania przemocy domowej. Zakłada się, że jego realizacja usprawni lokalny system przeciwdziałania przemocy i ograniczy zjawisko jej występowania.

1. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ

Aktem prawnym regulującym tą współpracę jest ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2024r. poz.424), która określa zadania organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz zasady postępowania wobec ofiar i sprawców przemocy.

1.1. Definicja przemocy domowej.

Zgodnie z art.1 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej przez pojęcie **przemoc domowej** należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- 1) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia;
- 2) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną;
- 3) powodującą szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę;
- 4) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych bądź możliwości podjęcia pracy albo uzyskania samodzielności finansowej;

- 5) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Wielu osobom przemoc kojarzy się z biciem, znęcaniem fizycznym i stosowaniem do tego niebezpiecznych przedmiotów. Zjawisko to ma jednak szersze znaczenie i obejmuje również m.in. wyzywanie, poniżanie, ranienie uczuć, niszczenie czyjegoś mienia, ograniczanie wolności i swobody, izolowanie od otoczenia, zmuszanie do stosunków płciowych, jak również poniżanie i udręczenie za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Przemoc domowa narusza poczucie bezpieczeństwa jej członków, prowadzi do naruszeń norm moralnych i prawnych oraz systemu wartości. U osób doznających przemocy mogą występować wyuczone poczucie bezradności, które określa się jako syndrom zaburzeń poznawczych, motywacyjnych i emocjonalnych. Może to również doprowadzić do braku motywacji do zmiany danej sytuacji. Wyuczona bezradność prowadzi do pojawienia się trzech rodzajów deficytów:

- 1) motywacyjnego, polegającego na zmniejszeniu motywacji do emitowania nowych działań;
- 2) poznawczego, polegającego na zaburzeniu w dostrzeganiu zależności pomiędzy reakcją a wzmocnieniem;
- 3) emocjonalnego, czyli pojawienia się lęku oraz uczuć związanych z przygnębieniem i depresją.

1.2. Rodzaje przemocy domowej.

Wyróżnić można następujące rodzaje przemocy:

fizyczna – agresywne zachowanie polegające na użyciu siły, które prowadzi do naruszenia nietykalności cielesnej ofiary (m. in.: popychanie, uderzanie, wykręcanie rąk, duszenie, spoliczkowanie, kopanie);

psychiczna – agresywne działania wykorzystujące mechanizmy psychologiczne powodujące obniżenie poczucia własnej wartości ofiary i pojawienie się stanów lękowych i nerwicowych (m. in.: izolacja, wyzwiska, ośmieszanie, groźby, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów, krytykowanie, poniżanie, demoralizację, ciągle niepokojenie);

ekonomiczna – uniemożliwianie dostępu do wspólnych środków finansowych, lub pozbawiające osobę doznającą przemocy możliwości podjęcia zatrudnienia (m. in.: odbieranie zarobionych pieniędzy, niezaspokajanie materialnych potrzeb rodziny, uniemożliwianie podjęcia pracy);

seksualna – wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych lub niechcianych praktyk seksualnych w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy (m. in.: zmuszanie do odbywania stosunku płciowego oraz do innych czynności seksualnych);

zaniedbanie - ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych osób zależnych.

cyberprzemoc - działania istotnie naruszające prywatność osoby doznającej przemocy domowej lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej (pozyskiwanie treści przesłanych lub przechowywanych elektronicznie, śledzenie, podsłuchiwanie, przesyłanie nadmiernej ilości treści w formie elektronicznej wbrew woli osoby doznającej przemocy domowej).

Zjawisko przemocy domowej charakteryzuje się fazami, które różnią się intensywnością i czasem trwania, a które następują po sobie cyklicznie.

Wyróżnia się trzy fazy:

1. **faza narastającego napięcia** – początkowy cykl, następuje wzrost napięcia i zwiększa się ilość sytuacji konfliktowych;
2. **faza gwałtownej, ostrej przemocy** – wybuch gniewu i rozładowanie agresji przez sprawcę przemocy. Koniec tej fazy określa sam sprawca przemocy, bowiem ofiara nie ma żadnego wpływu na jego zachowanie;
3. **faza „miodowego miesiąca”** – sprawca przemocy wyraża swoją skruchę i obiecuje, że taka sytuacja już się nigdy nie powtórzy bądź zachowuje się tak, jakby nic się nie stało, ofiara często zapomina o zdarzeniach z poprzednich faz, co jest szczególnie niebezpieczne, ponieważ faza „miodowego miesiąca” przemija, a agresja w kolejnej fazie przemocy jest gwałtowniejsza. Jedynym rozwiązaniem jest specjalistyczna pomoc zewnętrzna.

Przemoc domowa niesie za sobą ogromne koszty, które ponoszą zarówno jednostki, jak i społeczeństwo, dlatego tak ważne jest przeciwdziałanie przemocy domowej.

W bezpośrednim kontakcie z osobami doznającymi przemocy czy stosującymi przemoc domową ważne jest rozumienie przemocy na każdej płaszczyźnie. Ważna jest również stała edukacja społeczeństwa, mająca na celu zmianę świadomości w kwestii negatywnych i szkodliwych stereotypów na temat stosowania przemocy, jak też roli kobiety i mężczyzny w życiu rodzinnym i społecznym.

2. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Podstawowym dokumentem regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424). Definiuje ona pojęcie przemocy domowej, określa zadania organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy. Określa zasady postępowania wobec osób doznających przemocy oraz wobec osób stosujących przemoc domową.

Pozostałe akty prawne wspomagające podejmowanie działań na rzecz osób dotkniętych przemocą domową oraz osób stosujących przemoc domową to:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483 ze zm.),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 177),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870),
- Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (M. P 2023 r. poz. 1232)

- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 17),
- Kodeks Wykroczeń z dnia 20 maja 1971 r. (t.j. Dz. U. Z 2023 r. poz. 2119)
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2809)
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 571)
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.)

3. UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Zgodnie z zapisem w art.6, ust.2 pkt 1-4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz innych ustaw do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

1. opracowywanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
2. prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
3. zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
4. tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Program jest kontynuacją działań podejmowanych w ramach realizowanego wcześniej dokumentu opracowanego na lata 2021-2025.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej ma charakter długofalowy, ponieważ jego działania obejmują lata 2024-2030. Założeniem jest ewaluacja Programu i jego zmiany w miarę zaistniałych potrzeb oraz sytuacji demograficzno-społecznej. Istotnym elementem Programu jest wprowadzenie w życie działań mających na celu z jednej strony podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej oraz promowanie metod wychowawczych bez

użycia przemocy, a z drugiej strony zapewnienie ochrony oraz udzielenie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej. Ważnym aspektem działań jest również upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom doznającym przemocy, jak i osobom stosującym przemoc.

3. 1. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Łączna.

Pierwszy Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Łączna powstał na mocy Zarządzenia Wójta Gminy Łączna z dnia: 4 listopada 2010 r. i był jednym z pierwszych Zespołów w województwie świętokrzyskim, utworzonym w związku z nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia: dnia 10 czerwca 2010 r. W związku z Rozporządzeniem R. M z dnia: 13 września 2011 r. w sprawie procedury Niebieskiej Karty, Rada Gminy Łączna w dniu 27 stycznia 2012 r. przyjęła uchwałę w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków funkcjonowania Zespołu.

W skład Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Łącznej wchodziłi przedstawiciele instytucji takich jak: Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łącznej, Komisariatu Policji w Suchedniowie, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w Łącznej, Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Łącznej, Zespołu Szkół w Łącznej, Zespołu Szkół w Goździe, Szkoły Podstawowej w Zaleziance, Sądu Rejonowego w Skarżysku- Kamiennej.

Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 9 marca 2023 r. nałożyła obowiązek powołania nowych Zespołów Interdyscyplinarnych. Zarządzeniem Wójta Gminy Łączna z dnia 21 września 2023 r. został powołany nowy Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Łączna.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego powołano reprezentantów:

1. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Łącznej,
2. Komisariatu Policji w Suchedniowie,
3. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łącznej,
4. Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Łącznej,
5. Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Łącznej,
6. Zespołu Szkół w Goździe,

7. Sądu Rejonowego w Skarżysku-Kamiennej: Wydziału Rodzinnego i Nietletnich oraz Wydziału Karnego,
8. Stowarzyszenia – Ochotnicza Straż Pożarna w Łącznej.

Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania w celu przeciwdziałania przemocy domowej w gminie Łączna poprzez:

1. Realizację działań określonych w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.
2. Tworzeniu warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w art. 9a ust.3-5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w szczególności przez:
 - 1) diagnozowanie przemocy domowej na poziomie lokalnym;
 - 2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informatycznych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzenie ich wykonania właściwym podmiotom;
 - 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
 - 4) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
 - 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
 - 6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
 - 7) monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”;
 - 8) przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a w/w ustawy;
 - 9) kierowanie osoby stosującej przemoc domowa do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
 - 10) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c Kodeks Wykroczeń.

3.2. Założenia nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Ustawą z dnia 9 marca 2023 r. do ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej wprowadzono wiele zmian, które w istotny sposób rozszerzają zakres przedmiotowy i podmiotowy ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Jedną z podstawowych zmian jest zmodyfikowanie samego pojęcia przemocy w rodzinie i zastąpienie go terminem „**przemoc domowa**”.

Nowelizacja wprowadza nowe rozwiązania prawne dotyczące zakresu podmiotowego procedury Niebieskiej Karty. Zgodnie z ar. 1 ust 1 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej katalog osób, które mogą zostać uznane za osobę doznającą przemocy domowej, będzie obejmował:

- 1) małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;
- 2) wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków;
- 3) rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków;
- 4) osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych;
- 5) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;
- 6) osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;
- 7) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania;
- 8) małoletniego.

W znowelizowanej ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej ustawodawca wprowadził dwa istotne rozwiązania dotyczące dzieci jako ofiar i sprawców przemocy domowej. W pierwszym przypadku - osobę doznającą przemocy należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej, w drugim przypadku – pojęcie osoby stosującej przemoc domową należy rozumieć pełnoletniego, który dopuszcza się przemocy domowe.

Znowelizowana ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej nałożyła obowiązek powołania w gminach nowych zespołów interdyscyplinarnych a z dniem powołania nowych zespołów interdyscyplinarnych znosi się dotychczasowe zespoły interdyscyplinarne. W skład

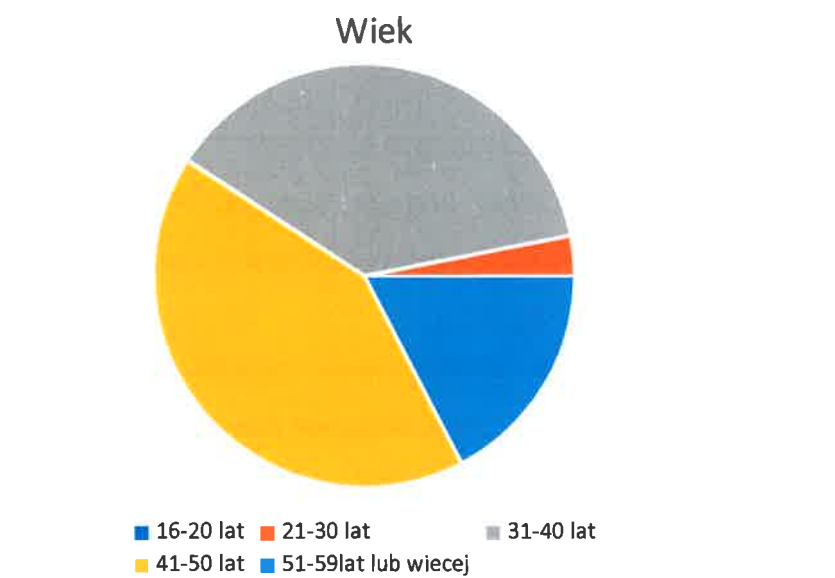
nowych zespołów interdyscyplinarnych wchodzi jak dotychczas przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, a także kuratorzy sądowi. Jak stanowi dalej art. 9a ust 3a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej w skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi także przedstawiciele Żandarmerii Wojskowej, jeżeli Żandarmeria Wojskowa złożyła wniosek do wójta, burmistrza albo prezydenta miasta w związku z zamieszkaniem na obszarze gminy żołnierza pełniącego czynną służbę wojskową. Nowe brzmienie art. 9a ust. 5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej wskazuje, iż w skład zespołu interdyscyplinarnego mogą wchodzić także prokuratorzy oraz przedstawiciele innych podmiotów niż określone w art. 9a ust 3-4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Dotychczas funkcjonujące grupy robocze zastąpiły od 22 czerwca 2023 r. (od czasu wejścia w życie nowej ustawy), grupy diagnostyczno-pomocowe, które w świetle nowych przepisów stały się podstawową komórką odpowiedzialną za prowadzenie procedury „Niebieskie Karty”. Ustawodawca wprowadził zasadę, w myśl której grupa diagnostyczno-pomocowa docelowo składa się z dwóch osób: pracownika socjalnego i funkcjonariusza Policji. Skład grupy diagnostyczno-pomocowej może być rozszerzony, o przedstawicieli innych podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, w zależności od potrzeb i konieczności dokonania oceny sytuacji oraz zaplanowanej pomocy. Katalog zadań grupy diagnostyczno-pomocowej określono w art. 12b ust. 8 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

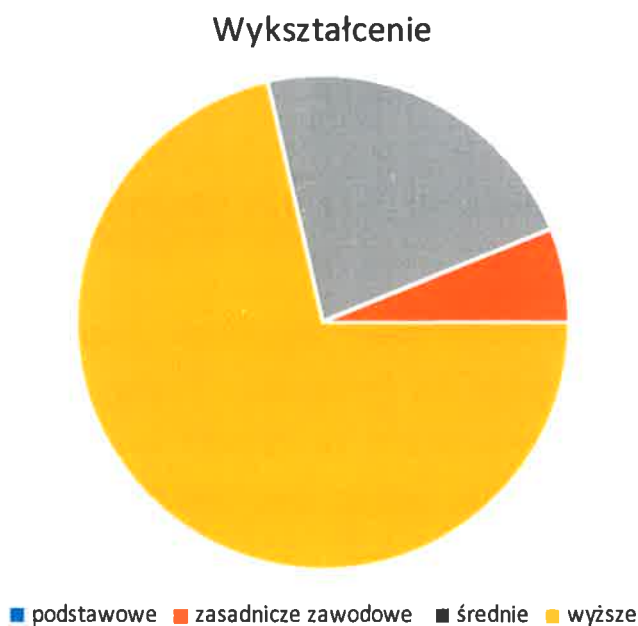
4. DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE ŁĄCZNA

W związku z opracowywaniem niniejszego Programu w marcu 2024 roku przeprowadzono ankietę on-line dla mieszkańców Gminy Łączna. Ankietę zatytułowaną DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ NA TERENIE GMINY ŁĄCZNA wypełniło anonimowo 171 osób, podając dane dotyczące przemocy domowej. Ankieta zawierała pytania zamknięte jednorazowego lub wielokrotnego wyboru. Przed wypełnieniem tych anonimowych pytań, badane osoby proszone były o szczerą odpowiedź.

W przeprowadzonym badaniu ankietowym uczestniczyło 92% kobiet i 8% mężczyzn. Poniższy wykres przedstawia wiek uczestników. Najwięcej osób było w przedziale wiekowym 41 – 50 lat (42%), dalej 31 – 40 lat (38%) i 51 i więcej lat (17%), najmniejszą grupą wiekową były osoby 21-30 (3%) i 16-20 (0%)

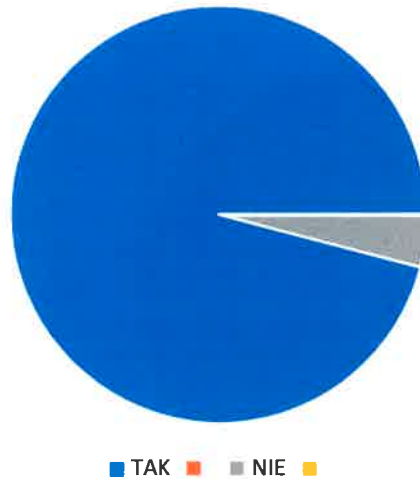

Wśród badanych aż 70% były to osoby z wykształceniem wyższym, 22% z wykształceniem średnim, 6% z zasadniczym.

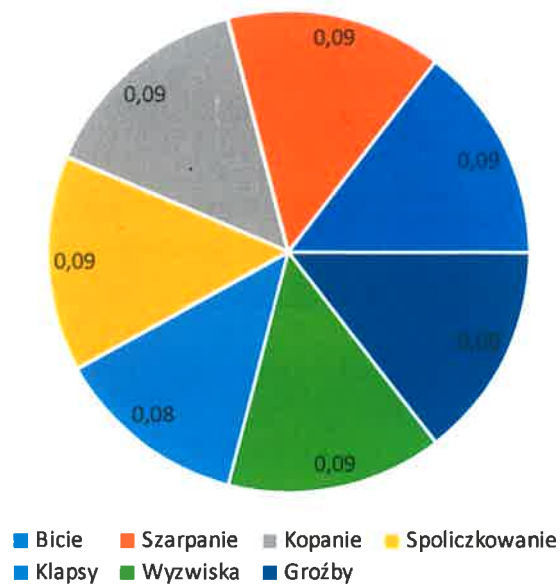
Na pytanie: Czy wie Pan/Pani czym jest przemoc domowa? Zdecydowana większość, bo aż 96% odpowiedziała twierdząco, zaprzeczyło 4%.

Czy wie Pani/Pan czym jest przemoc domowa?

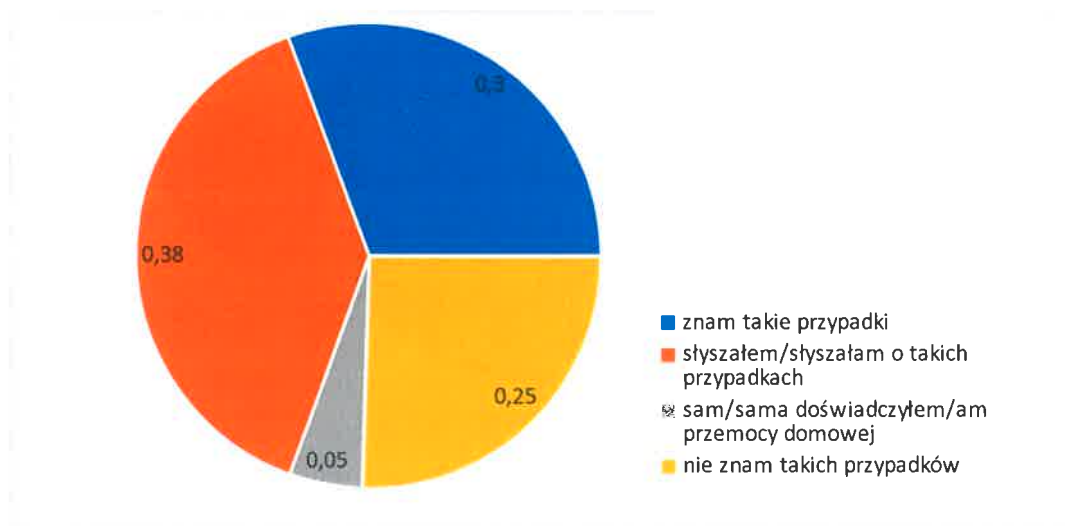

Kolejne pytanie, w którym można było zaznaczyć kilka odpowiedzi dotyczyło różnego rodzaju zachowań, najczęściej wybierane znalazły się na poniższym wykresie.

Które z niżej wymienionych zachowań, uważa Pani/Pan za przemoc domową?

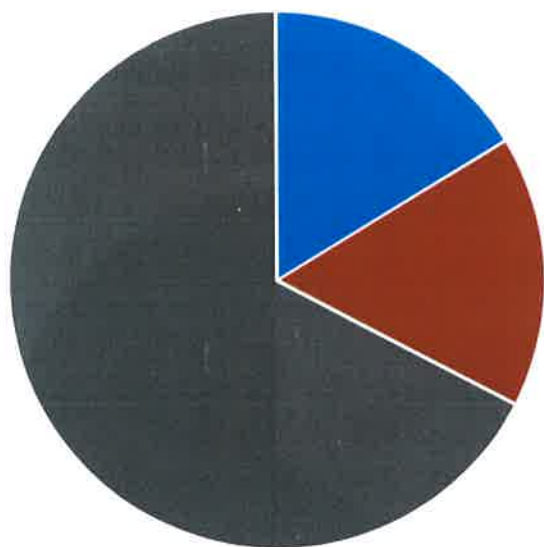
Następnie udzielano odpowiedzi na pytanie: Czy zna Pan/Pani przypadki występowania przemocy domowej na terenie naszej Gminy lub Pan/Pani o nich słyszała/słyszał? Tutaj można było zaznaczyć maksymalnie dwie odpowiedzi. 38% słyszało o takich przypadkach a 30% zna takie przypadki, 5% respondentów sama doświadczyła przemocy domowej a 25% nie słyszało o niej nic.

W pytaniu 7 udzielano odpowiedzi: Czy w Pana/Pani domu występuje przemoc? 97% respondentów stwierdziło, że w ich domu nie występuje przemoc, 3%, że przemoc występuje.

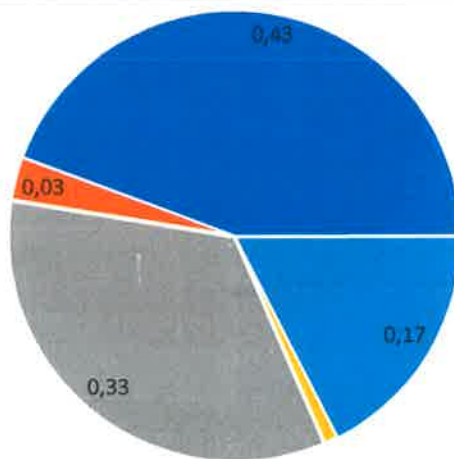

Na kolejne pytanie: Czy sprawcą przemocy jest osoba należąca do Pana/Pani rodziny, ewentualnie wspólnego gospodarstwa domowego? - odpowiadały tylko osoby, które przyznały, że w ich domu występuje przemoc. Wśród tych osób 66% stwierdziło, że sprawcami są inne osoby, 16%, że to mężowie oraz 16%, że synowie.

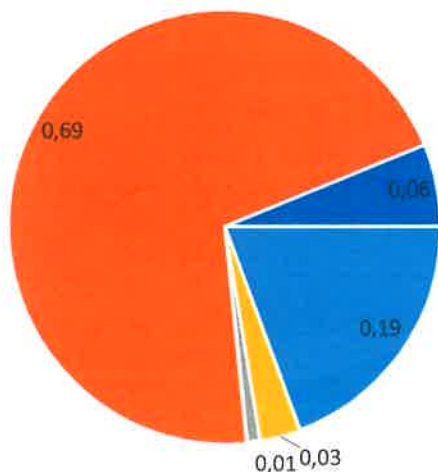
■ Mąż 16% ■ Żona 0% ■ Brat 0%
 ■ Siostra 0% ■ Ojciec 0% ■ Matka 0%
 ■ Konkubent/Konkubina 0% ■ Syn 16% ■ Inne

Najczęściej ofiarą przemocy wg. odpowiedzi na pytanie: Kto wg Pana/Pani wiedzy jest najczęściej OFIARĄ przemocy domowej w gminie? jest żona, partnerka/ konkubina 43%, dzieci 33%, mąż 3%, inni członkowie rodziny 1%, 17% nie ma na ten temat wiedzy.

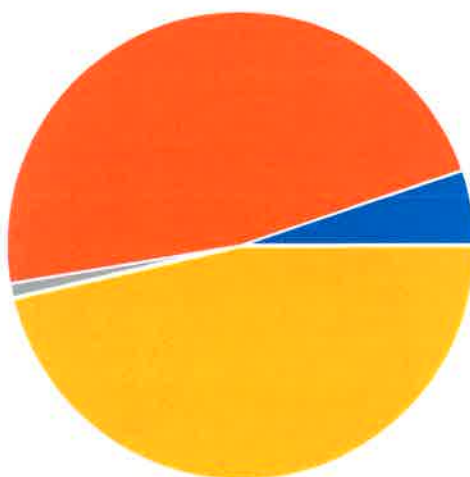
■ Żona/Partnerka/Konkubina ■ Mąż/Partner/Konkubent ■ Dzieci
 ■ Inni członkowie rodziny ■ Nie wiem

Kto wg Pana/Pani wiedzy jest najczęściej SPRAWCĄ przemocy domowej w gminie? 70 % badanych stwierdziło, że jest nim Mąż/ Partner/Konkubent, 19% przyznało, że nie wie kto, 6% zaznaczyło, że jest to Żona/ Partnerka/ Konkubent, 3%, że inni członkowie rodziny i 1%, że dzieci.

■ Żona/Partnerka/Konkubina
 ■ Mąż/Partner/Konkubent
 ■ Dzieci
■ Inni członkowie rodziny
 ■ Nie wiem

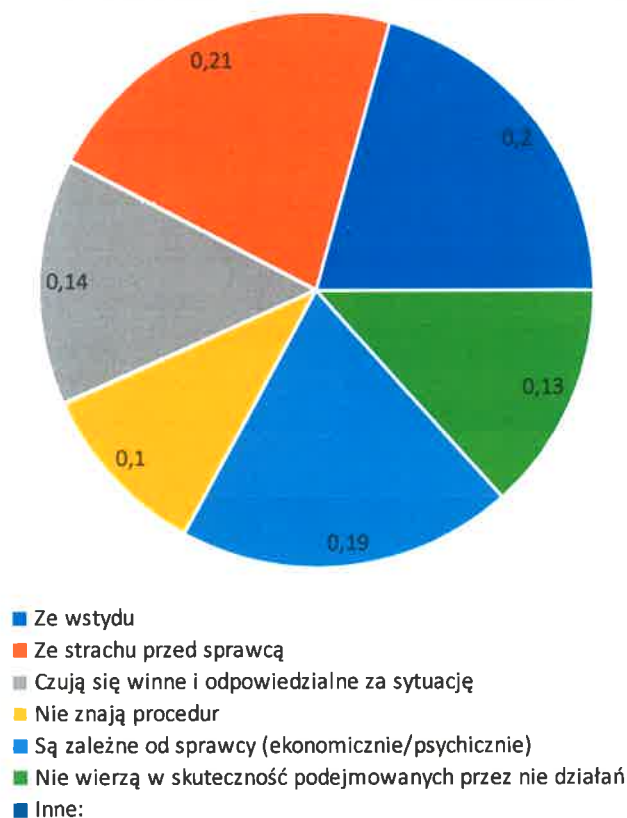
Proszę zaznaczyć wg Pana/Pani zdania prawdziwe.

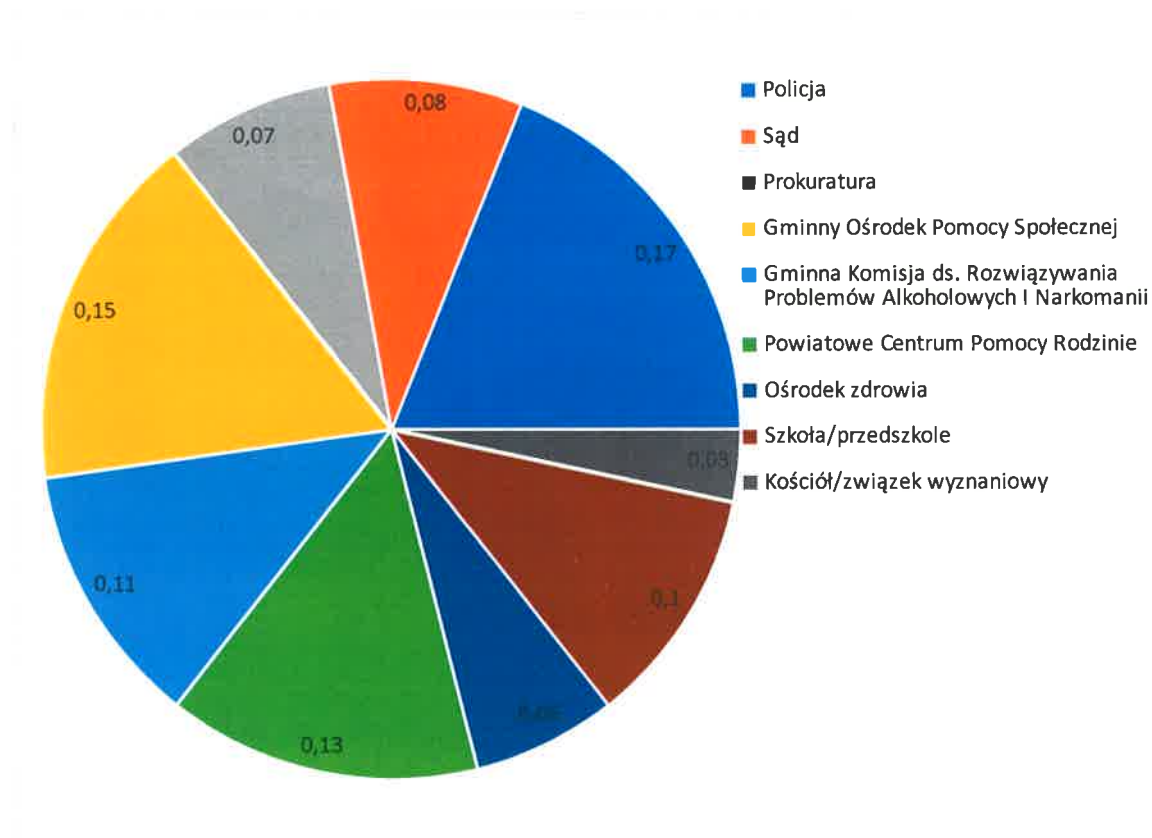
■ Przemoc w rodzinie to wstyd
■ Przemocy w rodzinie nie można ukrywać, trzeba takie sytuacje zgłaszać
■ Rodzice mają prawo bić swoje dzieci, jeśli te zrobiły coś złego
■ Przemoc w rodzinie jest przestępstwem
■ Sytuacje w rodzinie najlepiej rozwiązywać siłą
■ Jeśli ktoś jest w domu bity, to znaczy, że sobie na to zasłużył

Według respondentów główną przyczyną przemocy domowej jest nadużywanie alkoholu i substancji odurzających przez członków rodzin 30%, wiele osób zaznaczyło również nieumiejętność radzenia sobie ze stresem członków rodziny, tzw. „Odreagowywanie po” 27%, dalej brak porozumienia i więzi emocjonalnych między członkami rodziny 22% oraz 18% trudna sytuacja materialna rodziny (niskie dochody, złe warunki lokalowe, bezrobocie członków rodziny).

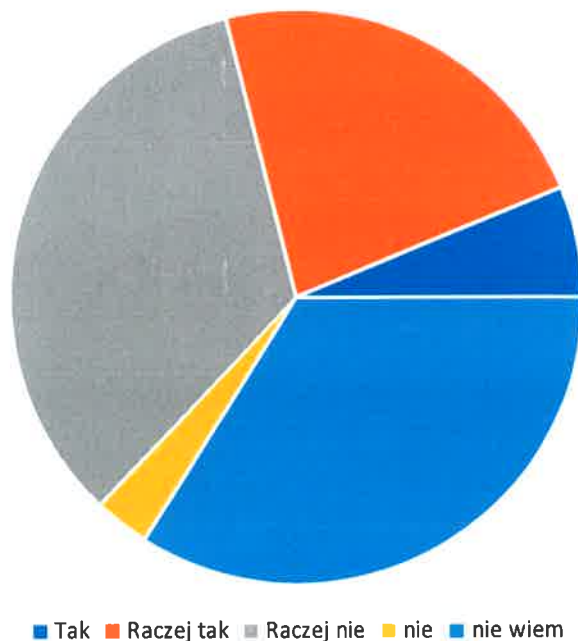
Dlaczego ofiary przemocy domowej Pana/Pani zdaniem nie szukają pomocy ze strony odpowiednich służb/institucji?

Dzięki pytaniu wielokrotnego wyboru: W której z niżej wymienionej instytucji/jednostce, ofiary przemocy mogą uzyskać pomoc? ujawniono, że najczęściej jest to Policja, potem Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej a także Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie oraz szkoła.

Czy postrzega Pan/Pani przemoc domową jako istotny problem na terenie gminy?

Na pytanie: Jak Pan/Pani ocenia prowadzone w gminie działania profilaktyczne związane z problemem przemocy domowej? 53% badanych stwierdziło, że nie wie, 20% oceniło niedostatecznie, 14% dobrze i 11 % dostatecznie.

Kluczowym pytaniem było: Czy słyszał/a Pan/Pani o Zespole Interdyscyplinarnym w Gminie Łączna. Niestety 70% badanych nie ma świadomości ani wiedzy na temat istnienia Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Łączna, 30% słyszało o Zespole.

Wnioski z przeprowadzonych badań:

Przemoc jest znana mieszkańcom Gminy Łączna. Mieszkańcy słusznie przedstawiają jej przejawy. Wciąż jako największy problem w ujawnianiu przemocy domowej przedstawiany jest wstyd oraz strach przed sprawcą. Osoba ujawniająca przemoc domową w swoim lub cudzym domu, nie czuje się bezpiecznie. Z pojawieniem się przemocy domowej co raz mniej związane jest wykształcenie czy status materialny, niezmiennie jednak czynnikiem wyzwalającym jest alkohol. Mieszkańcy w większości wiedzą gdzie się udać po pomoc, jednak nie wiedzą co to jest Zespół Interdyscyplinarny.

Problem przemocy domowej w Gminie Łączna można również oszacować na podstawie dokumentów, sprawozdań gromadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny w Łącznej i Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łącznej. Głównym wskaźnikiem, na którym można oprzeć ocenę występowania zjawiska przemocy domowej jest liczba wszczętych procedur „Niebieska Karta” co przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr.1 Liczba wszczętych procedur Niebieskiej Karty w latach: 2021-2023

ROK	Instytucje Zakładające Niebieskie Karty						SUMA
	Policja	GOPS	Oświata	Służba Zdrowia	GKRPA	PCPR	
2021	2	1	0	0	0	0	3
2022	6	0	0	0	0	1	7
2023	5	1	0	1	0	0	7

Źródło: dane GOPS w Łącznej, opracowanie własne

Z analizy danych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wynika, że przemoc na terenie naszej gminy jest problemem społecznym. Należy też przypuszczać, że rzeczywista liczba osób i rodzin dotkniętych przemocą jest znacznie wyższa niż wskazują na to przywołane statystyki. Osoby doznające przemocy domowej często bowiem przez wiele lat ukrywają swój problem, dlatego trudno jest określić dokładną skalę problemu przemocy.

5. ANALIZA SWOT

Opierając się na przeprowadzonej diagnozie zjawiska przemocy domowej, a także biorąc pod uwagę potrzeby i oczekiwania zgłaszane przez osoby pracujące w obszarze pomocy przeciwdziałania przemocy domowej opracowano analizę SWOT.

Pozwoliło to na określenie czterech kategorii czynników: mocne strony (Strengths), słabe strony (Weaknesses), szanse (Opportunities), oraz zagrożenia (Threats), które mają strategiczne znaczenie w prowadzeniu działań ukierunkowanych na przeciwdziałanie przemocy domowej.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Łącznej, - działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łącznej, - funkcjonowanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łącznej, - działalność Punktu Konsultacyjnego, - tworzenie grup diagnostyczno-pomocowych, - dostęp do poradnictwa specjalistycznego (prawnik, psycholog, pracownik socjalny) -sprawny przepływ informacji między instytucjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, - zatrudnianie Asystenta rodziny, pozwalających na intensyfikację działań pomocowych rodziną wymagającym wsparcia, - rozpowszechnianiami informacji na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie wśród mieszkańców gminy oraz wśród dzieci i młodzieży, - informowanie o dostępnych ofertach pomocowych skierowanych do osób zagrożonych i doświadczających przemocy domowej, - informowanie o dostępnych ofertach pomocowych osób niestosujących przemoc domową, - uczestnictwo w szkoleniach członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych, 	<ul style="list-style-type: none"> - niska świadomość mieszkańców dotycząca działalności Zespołu Interdyscyplinarnego - zbyt duża ilość zadań w Ośrodkach Pomocy która przekłada na niewystarczającą ilość czasu poświęcanego na rzecz zjawiska przemocy domowej, - mała świadomość społeczna na temat instytucji do których można się zwrócić o pomoc w przypadku doświadczania przemocy, - występowanie zjawiska przemocy domowej, które jest utrwalone i podtrzymywane przez stereotypy, - niechęć mieszkańców do zgłaszania przemocy domowej spowodowana przekonaniem, że nie należy ingerować w sprawy innych osób/rodzin, - przekonanie zwłaszcza wśród osób starszych, iż swoje problemy rozwiązuje się we własnej rodzinie, - niechęć zgłaszania swoich członków rodziny jako sprawców przemocy domowej, - niskie zainteresowanie sprawców przemocy do udziału programów korekcyjno-edukacyjnych i terapeutycznych, - ograniczony dostęp do specjalistów np. psychiatrów dziecięcych, psychologów i terapeutów, - wyuczona bezradność i roszczeniowość, uzależnienie od pomocy finansowej oraz brak współpracy ze strony rodzin w zakresie rozwiązywania problemów, - ograniczenia finansowe i organizacyjne związane z prowadzeniem działań profilaktycznych i edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej,
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - zwiększająca się liczba uczestnictwa w szkoleniach dla pracowników realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, 	<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystanie procedury Niebieskiej Karty w sprawach konfliktowych, - dziedziczenie negatywnych wzorców przez dzieci z rodzin w których występuje problem

<ul style="list-style-type: none"> - wzrost świadomości mieszkańców gminy dotyczącej przemocy domowej oraz możliwości skutecznego przeciwdziałania temu zjawisku, - obalenie mitów i stereotypów dotyczących przemocy, - zmiana postaw społecznych względem osób doznających przemocy i stosujących przemoc, - rozwijanie współpracy między instytucjami zaangażowanymi w realizację interdyscyplinarnych zadań, - szerszy dostęp do informacji dotyczących przemocy domowej w mediach publicznych, - zwiększająca się dostępność specjalistycznego wsparcia dla osób dotkniętych zjawiskiem przemocy domowej, - zwiększenie świadomości mieszkańców na temat instytucji udzielających wsparcia osobom doznającym przemocy, 	<p>przemocy domowej,</p> <ul style="list-style-type: none"> - wysokie narażenie dzieci i młodzieży na przemoc przy użyciu środków komunikacji elektronicznej (cyberprzemoc), - niepokojący wzrost przemocy wśród dzieci i młodzieży, - bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów, - współistniejący wśród osób stosujących przemoc problem uzależnienia od alkoholu i środków psychoaktywnych, - zbyt rozbudowany system dokumentowania Zespołu Interdyscyplinarnego grup diagnostyczno-pomocowych, - zbyt duża liczba obowiązków i zadań narzucanych Ośrodkowi Pomocy Społecznej, - przyzwolenie społeczne na stosowanie przemocy domowej, - osłabienie autorytetu rodziny i więzi międzypokoleniowej.
--	---

6. CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU

Celem głównym Programu jest ograniczenie zjawiska oraz skutków przemocy domowej, ochrona osób doznających przemocy a także zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy osobom dotkniętym przemocom w Gminie Łączna.

Osiągnięciu celu głównego ma służyć realizacja celów szczegółowych i wyodrębnionych w ramach tych celów zadań, które są zgodne z Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

Cele szczegółowe Programu:

I. Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej oraz podniesienie świadomości i wrażliwości społecznej w temacie zjawiska przemocy domowej.

II. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz zapewnienie wsparcia i specjalistycznej pomocy osobom doznającym przemocy domowej

III. Zwiększenie skuteczności procedur interwencyjnych i oddziaływań korekcyjnych wobec osób stosujących, a także podejrzanych o przemoc domową.

IV. Podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług poprzez zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

I. Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej oraz podniesienie świadomości i wrażliwości społecznej w temacie zjawiska przemocy domowej

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy i podmioty współdziałające
1.	Diagnozowanie zjawiska przemocy domowej w Gminie Łączna	- liczba przeprowadzonych diagnoz	GOPS, GKRPA, ZI, placówki oświatowe, placówki opieki zdrowotnej, Komisariat Policji
2.	Inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych celem przeciwdziałania przemocy domowej oraz zlecenie ich wykonania odpowiednim podmiotom	- liczba zapoczątkowanych działań profilaktycznych, edukacyjnych oraz informacyjnych	GOPS, GKRPA, ZI, placówki oświatowe, Komisariat Policji
3.	Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych oraz udział w ogólnopolskich kampaniach na rzecz przeciwdziałania przemocy	- liczba lokalnych kampanii społecznych - liczba kampanii ogólnopolskich dotyczących przeciwdziałania przemocy	GOPS, GKRPA, ZI, Komisariat Policji, placówki oświatowe, placówki kulturalne

	domowej	domowej, w których wzięto udział	
4.	Podejmowanie działań informacyjnych dotyczących miejsc i osób udzielających wsparcia oraz pomocy osobom doświadczającym lub stosującym przemoc.	- liczna podjętych działań informacyjnych	GOPS, GKRPA, ZI, placówki oświatowe, placówki opieki zdrowotnej, placówki kulturalne
5.	Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży działań profilaktycznych dotyczących agresji i przemocy oraz edukacja dzieci i młodzieży na temat rodzajów i form przemocy a także zagrożeń, które wynikają z przemocy domowej	- liczba zrealizowanych działań profilaktycznych - liczba dzieci objętych działaniami profilaktycznymi - liczba zrealizowanych programów edukacyjnych	Placówki oświatowe, GOPS, GKRPA, Komisariat Policji, placówki kulturalne
6.	Podejmowanie działań edukacyjnych dotyczących przemocy domowej oraz związanych z nią innych problemów poprzez dystrybucję ulotek, plakatów, organizację spotkań edukacyjnych, pogadank, zamieszczanie informacji na stronach internetowych OPS oraz UG w celu podniesienia świadomości i wrażliwości społecznej w zakresie przemocy domowej	- liczba zorganizowanych spotkań edukacyjnych - liczba rozpowszechnionych materiałów edukacyjnych - liczba zamieszczonych informacji na stronach OPS i UG - liczba osób uczestniczących w spotkaniach edukacyjnych, pogadankach	Placówki oświatowe, GOPS, GKRPA, ZI, Komisariat Policji, placówki kulturalne, placówki opieki zdrowotnej, inne jednostki działające na rzecz przeciwdziałania przemocy
7.	Prowadzenie poradnictwa, przede wszystkim służącego	- liczba instytucji udzielających porad	GOPS, GKRPA, ZI, placówki opieki zdrowotnej, placówki

	wzmocnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, wzrostu kompetencji rodziców i opiekunów w środowisku zagrożonym przemocą domową	- liczba osób, którym udzielono porady - liczba wizyt patronażowych położnej	oświatowe, PCPR
8.	Udział lub inicjowanie lokalnych akcji kulturalnych, podczas których zwracano by uwagę na problem zjawiska przemocy domowej i agresji	- liczba wydarzeń - liczba osób uczestniczących w wydarzeniach	GOPS, GKRPA, ZI, placówki oświatowe, placówki kulturalne, Komisariat Policji
9.	Działania edukacyjne skierowane do mieszkańców gminy mające na celu ukierunkowanie na alternatywne sposoby rozwiązywania sytuacji trudnych i konfliktowych bez użycia przemocy	- liczba podjętych działań edukacyjnych - szacunkowa liczba osób biorących udział w działaniach edukacyjnych	GOPS, GKRPA, ZI, placówki oświatowe, placówki kulturalne

II. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz zapewnienie wsparcia i specjalistycznej pomocy osobom doznającym przemocy domowej

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy i podmioty współdziałające
1.	Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz tworzenie i działanie grup diagnostyczno-pomocowych	- liczba spotkań ZI - liczba utworzonych w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych - liczba działających w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych - liczba funkcjonujących grup w rozszerzonym składzie	GOPS, GKRPA, ZI, placówki oświatowe, placówki opieki zdrowotnej, Komisariat Policji, kuratorzy sądowi,

2.	Zapewnianie dostępu do bezpłatnego poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego, rodzinnego i pomocy medycznej, dla osób doświadczających przemocy domowej	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa - liczba udzielonych porad osobom doświadczającym przemocy domowej - liczba instytucji, w których można skorzystać z bezpłatnego poradnictwa 	GOPS, GKRPA, ZI, placówki oświatowe, placówki opieki medycznej, Komisariat Policji, kuratorzy sądowi
3.	Upowszechnianie informacji dotyczących możliwości i form pomocy dla osób doznających przemocy domowej	- liczba rozpowszechnionych materiałów informacyjnych	GOPS, GKRPA, ZI, placówki oświatowe, placówki kulturalne, placówki opieki zdrowotnej
4.	Udzielanie pomocy i wsparcia rodzinom uwikłanym w problem przemocy domowej, poprzez realizację procedury „Niebieskiej Karty”	<ul style="list-style-type: none"> - liczba wszczętych w danym roku procedur NK - liczba kontynuowanych w danym roku procedur NK - liczba zakończonych w danym roku procedur NK - liczba rodzin objętych procedurą 	ZI, GKRPA, GOPS, Komisariat Policji, placówki oświatowe
5.	Objęcie rodzin mających trudności opiekuńczo-wychowawcze, wsparciem asystenta rodziny w celu zapobiegania pojawieniu się zachowań przemocowych	- liczba rodzin współpracujących z asystentem rodziny	GOPS
6.	Udzielanie pomocy w formie finansowej oraz rzeczowej rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy domowej	- liczba rodzin, którym udzielono pomoc finansową lub rzeczową	GOPS
7.	Prowadzenie pracy socjalnej z	- liczba rodzin objętych pracą	GOPS

	rodzinami dotkniętymi przemocą domową	socjalną	
8.	Zapewnienie ochrony dzieciom doznającym przemocy domowej w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia poprzez umieszczanie ich w pieczy zastępczej	- liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej na skutek doznawania przemocy domowej	GOPS, PCPR
III. Zwiększenie skuteczności procedur interwencyjnych i oddziaływań korekcyjnych wobec osób stosujących, a także podejrzanych o przemoc domową			
Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy i podmioty współdziałające
1.	Podejmowanie działań wobec osób stosujących przemoc domową, także w ramach procedury „Niebieskiej Karty”	- liczba osób objętych procedurą NK, które są sprawcami przemocy domowej	ZI, GKRPA, GOPS, Komisariat Policji
2.	Kierowanie i motywowanie osób będących sprawcami przemocy domowej do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych oraz psychologiczno- terapeutycznych	- liczba osób skierowanych do udziału w Programie - liczba osób, które podjęły uczestnictwo w Programie	ZI, GKRPA, GOPS, PCPR
3.	Monitorowanie zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy, przy współpracy odpowiednich służb i instytucji	- liczba przekazanych przez pracowników socjalnych do odpowiednich instytucji informacji o ponownym stosowaniu przemocy domowej przez osoby, które były już karane za tego rodzaju czyny	GOPS, Komisariat Policji, kuratorzy sądowi,
4.	Podejmowanie działań wobec	- liczba złożonych	ZI, Komenda Policji,

	sprawców przemocy domowej, którzy nie realizują obowiązku uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych lub psychologiczno-terapeutycznych.	zawiadomień o popełnieniu wykroczenia przez sprawcę przemocy domowej	Prokuratura, kuratorzy sądowi
5.	Inicjowanie procedur wydawania policyjnych nakazów i zakazów dla osób stosujących przemoc domową w celu uniemożliwienia im zbliżania się do ofiar przemocy domowej	- liczba wniosków o zastosowanie nakazów lub zakazów	GOPS, ZI, kuratorzy sądowi, Komisariat Policji

IV. Podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług poprzez zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy i podmioty współdziałające
1.	Udział w szkoleniach, seminariach, konferencjach, spotkaniach edukacyjnych dla osób zajmujących się działaniami mającymi na celu przeciwdziałanie przemocy domowej	- liczba szkoleń, seminariów, konferencji oraz spotkań edukacyjnych, w których wzięto udział - liczba osób uczestniczących w szkoleniach, seminariach, konferencjach, spotkaniach	GOPS, ZI, GKRPA, Komisariat Policji, placówki oświatowe
2.	Udział w obowiązkowym szkoleniu nowo powołanych członków ZI	- liczba uczestniczących w szkoleniu nowych członków ZI	ZI
3.	Uczestnictwo w szkoleniach z zakresu pracy zarówno ze sprawcą przemocy jak i osobą doznającą przemocy domowej,	- liczba szkoleń, w których wzięto udział - liczba osób biorących udział w szkoleniach	ZI, GOPS, GKRPA, Komisariat Policji, placówki oświatowe

	członków ZI i grup diagnostyczno-pomocowych w celu doskonalenia i podniesienia kompetencji oraz kwalifikacji		
4.	Opracowywanie diagnoz potrzeb szkoleniowych członków ZI a także grup diagnostyczno-pomocowych, w szczególności dotyczących problematyki przeciwdziałania przemocy domowej	- liczba przeprowadzonych diagnoz szkoleniowych - liczba osób uczestniczących w szkoleniach dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej	GOPS, UG, GKRPA, ZI, Komisariat Policji, kuratorzy sądowi, placówki oświatowe
5.	Zapewnienie pracownikom zajmującym się działaniami w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej dostępu do specjalistycznej literatury oraz materiałów edukacyjnych	- liczba zakupionych oraz udostępnionych materiałów edukacyjnych dotyczących zagadnień przeciwdziałania przemocy domowej	GOPS

7. ADRESACI PROGRAMU

1. Osoby dotknięte przemocą domową.
2. Osoby zagrożone przemocą domową.
3. Osoby stosujące przemoc domową.
4. Przedstawiciele instytucji i służb, pracujące z osobami i rodzinami zagrożonymi, dotkniętymi przemocą, osobami stosującymi przemoc domową, m.in. pracownicy socjalni, policjanci, nauczyciele i pedagodzy szkolni, pracownicy służby zdrowia, członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, kuratorzy sądowi.

8. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

1. Budżet gminy.
2. Budżet państwa.
3. Inne źródła.

9. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata: 2024-2030 koordynowany będzie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łącznej. Natomiast za realizację celów szczegółowych odpowiedzialne są instytucje realizujące działania w zakresie przeciwdziałania i rozwiązywania problemu przemocy domowej, w tym wchodzące w skład Zespołu Interdyscyplinarnego w Łącznej. Miedzy innymi powoływane grupy diagnostyczno-pomocowe będą realizowały kierunki zakładanych działań, w zależności od potrzeb, do prac mogą lub powinni zostać włączeni inni specjaliści.

Monitoring będzie polegał na zbieraniu i analizowaniu danych dotyczących zrealizowanych zadań programowych. we współpracy z podmiotami zaangażowanymi w jego realizację. Monitorowanie Programu, prowadził będzie Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Łączna, umożliwi to obserwację realizacji zadań oraz ocenę stopnia osiągnięcia rezultatów. Przyjmuje się roczny tryb prowadzenia monitoringu, w oparciu o dane sprawozdawcze instytucji i organizacji zaangażowanych w jego realizację. Dane te mogą być przekazywane w formie elektronicznej lub pisemnej do końca pierwszego miesiąca każdego roku kalendarzowego, natomiast sprawozdanie z analizy danych opracowywane będzie corocznie w okresie od 2024 do 2031.

Na koniec realizacji Programu przeprowadzona zostanie jego ewaluacja w oparciu o dane i dokumenty uzyskane w procesie monitoringu oraz inne źródła, które mogłyby zawierać przydatne informacje.

Ewaluacja ma na celu ocenę stopnia wdrożenia Programu pod kątem trafności podejmowanych działań i ich efektywności, a także dostarczenie danych do

nowelizacji/opracowania Programu na kolejne lata. Zadanie w zakresie ewaluacji końcowej Programu może zostać zleczone podmiotowi zewnętrznemu, zgodnie z prawem zamówień publicznych.

10. PODSUMOWANIE

Przemoc domowa może pojawić się w życiu każdego człowieka, bez względu na wiek, płeć, poziom wykształcenia czy status materialny. Żaden człowiek nie może być jednak na nią skazany. Przed wykorzystywaniem czy znęcaniem ze strony bliskich osób można się ustrzec między innymi poprzez wczesne reagowanie na pierwsze symptomy kryzysu. Z przemocy można wyjść, trzeba tylko przerwać milczenie, zwrócić się po pomoc do specjalistów i konsekwentnie realizować opracowaną wspólnie z nimi strategię powrotu do normalnego życia. Efektywność działań na rzecz osób doświadczających przemocy jest przejawem współpracy instytucji, którym bliska jest problematyka przemocy w rodzinie. Realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy i Ochronie Ofiar Przemocy Domowej na lata 2024-2030 przyświecać będzie potrzeba pełnego zaangażowania i współpracy wszystkich instytucji, których efektem będzie podejmowanie oddziaływań zarówno na osobę doznającą, jak i stosującą przemoc.

Pomimo licznych działań w dalszym ciągu zjawisko przemocy w rodzinie stanowi jeden z trudniejszych do rozwiązania problemów społecznych w Gminie Łączna.

Od czasu powstania Zespołu Interdyscyplinarnego, działania podejmowane na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie są intensywniejsze i coraz bardziej skuteczne, mają charakter współpracy interdyscyplinarnej poszczególnych instytucji lokalnych.

Efektom takiej współpracy będzie skuteczne zapobieganie, rozpoznawanie oraz przeciwdziałanie przemocy i jej skutkom. Wskazane jest w dalszym ciągu systematyczne podnoszenie standardu usług adresowanych do osób doznających przemocy domowej jak i stosujących przemoc.

Wykaz skrótów:

GKRPA - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

NK - „Niebieskie Karty”

GOPS – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łącznej

ZI – Zespół Interdyscyplinarnych

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

UG – Urząd Gminy